

WERKBLAD FAKE NEWS

In Bad News probeer je je in te leven in een maker van nepnieuws, om zo diens denkwijze te begrijpen. Je hoeft in het spel geen rekening te houden met de gevoelens van een ander... Let wel op je 'volgers' en 'geloofwaardigheid' meters. Het is jouw opdracht om zo veel mogelijk volgers te krijgen terwijl je je geloofwaardigheid steeds hoger laat worden. Maar pas op: je verliest als je duidelijke leugens vertelt of je volgers teleurstelt!

Hoe werkt het spel?

Het doel van het spel is om technieken die vaak worden gebruikt om mensen te misleiden te ontdekken. Op deze manier krijg je een beter idee over debunking en prebunking.

Bad News werkt als een bescherming tegen nepnieuws: door het te spelen bouw je weerstand op tegen bekende vormen van misleiding die je online tegen kan komen.

Debunking betekent dat je let op het herkennen van nepnieuws nadat het is verspreid.

Prebunking betekent dat mensen van tevoren worden gewaarschuwd voor de technieken die nepnieuwsverspreiders gebruiken, waardoor ze nepnieuws en misleidende informatie beter kunnen herkennen en zichzelf hiertegen kunnen beschermen.

Het spel maakt mensen beter in het herkennen van foptechnieken in social media posts. Het spel zorgt voor meer vertrouwen in jouw kennis over het herkennen van deze technieken. Ook zorgt het ervoor dat je minder snel nepnieuws deelt met jouw volgers en social media netwerk.

Hoe gaat je brein met nepnieuws om?

Bij het zien van een nepnieuwsbericht vorm je je eerste reactie vaak op basis van je gevoel.

We denken allemaal op twee manieren. De eerste is snel op gevoel en vaak zonder dat je dit doorhebt. Het is een manier van denken waarbij de hersenen minder energie vragen. En dat is nuttig als we snel iets moeten beslissen. Bijvoorbeeld in een situatie als 'Kun je wel veilig oversteken'? De andere manier van denken gaat veel langzamer en is die heb je wel door: je onderzoekt informatie, probeert problemen te begrijpen en je bent kritisch. Deze manier vraagt veel meer energie van je hersenen, maar dwingt je wel om langer na te denken over de antwoorden. Toch is die langzame en kritische manier van denken best lastig. Ons brein is meestal lui en wil graag energie besparen. Het is daarom moeilijker voor onze hersenen om nepnieuws te herkennen. Simpelweg omdat je brein daar meer energie voor moet gebruiken.

OPDRACHT DE GEVOLGEN VAN NEPNIEUWS

- **Schrijf een artikel waarin je omschrijft wat de effecten zijn van nepnieuws voor de samenleving, jezelf en voor minderheidsgroepen, zoals lhbt+ personen, vrouwen, personen van kleur, personen met een migratieachtergrond of mensen met een beperking.**

Bedenk, terwijl jij je tekst schrijft, ook hoe jij je zou voelen als er nepnieuws over jou en jouw groep gedeeld zou worden. Vind je dit moeilijk? Lees dan eerst de onderstaande informatie!

Nepnieuws en desinformatie hebben gevolgen voor iedereen maar hebben een grote en vaak negatief effect op minderheidsgroepen. Het kan voor bijvoorbeeld vrouwen, moslims, personen met een migratieachtergrond en lhbt+ personen zorgen voor meer stress en heeft vaak een persoonlijk effect.

De gevolgen kunnen zijn:

1. Ervaren van stress, je angstig of verdrietig voelen.
2. Mensen uit minderheidsgroepen kunnen te maken krijgen met boosheid, oneerlijke behandeling en of buitengesloten worden, zowel in het dagelijks leven als op sociale media.
3. Soms krijgen mensen directe bedreigingen. Als er leugens worden verspreid over een groep mensen, kan dat anderen aanzetten tot haat. In erge gevallen kan dit zelfs leiden tot lichamelijk geweld of andere ernstige daden tegen die groep.
4. Nepnieuws kan zorgen voor een groter gat tussen verschillende groepen. Minderheden worden hierbij vaak als "de ander" gezien wat zorgt voor minder vertrouwen in elkaar en de wereld.
5. Met de uitvinding van deepfakes (nepvideo's of -audio) wordt het mogelijk gemaakt om mensen vals verdacht te maken.

THUISOPDRACHT

Nepvideo's waarin dieren zogezegd uit gevaarlijke situaties worden gered, komen veel voorbij op sociale media als YouTube en TikTok. Dierenrechtenorganisaties waarschuwen hiervoor.

De dieren worden in vreselijke situaties gebracht. Ze verdrinken bijna, worden levend begraven, zitten gevangen... Dat wordt alleen maar gedaan om ze daar zogenaamd uit te kunnen bevrijden om vervolgens likes te krijgen en donaties te kunnen vragen van kijkers en volgers. Zij denken dat de mensen die de dieren redden iets goeds doen. In werkelijkheid doen deze personen dit dus expres!

Wat is echt en wat nep?

Waar je meteen op kan letten, is het account dat het filmpje post. Is dat een betrouwbare dierenorganisatie? Is het een persoon, of een gek klinkende organisatie die je niet meteen kan terugvinden op Google? Zijn er meer van dat soort filmpjes te vinden op het kanaal van die persoon? Die vragen kunnen helpen om de waarheid te vinden.

Ook wat er te zien is op het filmpje kan een je een hint geven. Als je in die filmpjes ziet dat er heel lang gefilmd wordt hoe de dieren in een gevaar zijn, dan weet je het al meteen. Als iemand dat dier wil redden, gaat die niet eerst de pijn filmen. Die zou meteen helpen.

► Bekijk de video via de QR-code:

Video
Fake News

OPDRACHT

► Ontwerp een waarschuwingsposter voor nepnieuws.

Op deze poster kan een slogan of een plaatje staan waarin het in meteen duidelijk is dat mensen niet gefopt worden door nepnieuws.

Maak eventueel gebruik de checklist in de QR-code:

Checklist
Fake News